

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 36/2001 vp

Hallituksen esitys työterveyshuoltolaiksi sekä laiksi työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetun lain 4 ja 11 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä syyskuuta 2001 lähettänyt sosiaali- ja terveystieteiden valiokuntaan valmistele- vaksi käsiteltäväksi hallituksen esityksen työter- veyshuoltolaiksi sekä laiksi työsuojelun valvon- nasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa an- netun lain 4 ja 11 §:n muuttamisesta (HE 114/2001 vp).

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavat lakialoitteet:

— lakialoitteen laiksi työterveyshuoltolain 2 §:n muuttamisesta (LA 38/2000 vp — Matti Kangas /vas), joka on lähetetty valiokuntaan 6 päivänä huhtikuuta 2000 ja

— lakialoitteen laiksi sairausvakuutuslain 16 ja 29 §:n ja työterveyshuoltolain 3 §:n muuttami- sesta (LA 20/2001 vp — Eero Akaan-Penttilä /kok ym.), joka on lähetetty valiokuntaan 18 päi- vänä huhtikuuta 2001.

Lausunnot

Eduskunnan päätöksen mukaisesti työ- ja tasa- arvoasiainvaliokunta on antanut asiasta lausun- tonsa (TyVL 9/2001 vp). Lisäksi perustuslaki- valiokunta on sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan pyynnöstä antanut asiasta lausuntonsa (PeVL 39/2001 vp). Lausunnot on otettu tämän mietin- nön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lääkintöneuvos Matti Lamberg ja ylilääkäri Heikki Savolainen, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
- lainsäädäntöneuvos Anna-Riitta Wallin, oikeusministeriö
- johtaja Matti Salmenperä, työministeriö
- toimistopäällikkö Maija Kleemola, tietosuo- javaltautetun toimisto
- lääninlääkäri Seppo Varke, Länsi-Suomen lääninhallitus
- ylitarkastaja Kaarina Myyri-Partanen, Uuden- maan työsuojelupiiri
- työterveyshuoltopäällikkö Arto Laine, Kan- saneläkelaitos
- professori Matti Huuskonen, Työterveyslaitos
- insinööri Jorma Yli-Suomu, Vaasan työsuoje- lupiiri
- johtava työterveyslääkäri Juha Teirilä, S-ryh- mä
- lakimies Minna Helle, Akava
- asiamies Jari Forss, Palvelutyönantajat
- työympäristösihteeri Raili Perimäki, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
- puheenjohtaja Tuomo Tikkanen ja psykologi Sirkku Kivistö, Suomen Psykologiliitto
- puheenjohtaja Birgitta Tarvainen ja erityis- asiantuntija Anne Boström, Suomen Työter- veyshoitajaliitto

- johtokunnan sihteeri, työterveyslääkäri Pia Larjo ja johtokunnan jäsen, työterveyslääkäri Mikko Nykänen, Suomen Työterveyslääkärit, Suomen Lääkäriliiton valtakunnallinen alaosasto
- suunnittelupäällikkö Pertti Rauhio, Suomen Yrittäjät
- asiantuntijalääkäri Kari Kaukinen, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto TT
- sosiaali- ja terveystieteellinen asiamies Irma Pahlman, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK
- puheenjohtaja Merja Holtari ja hallituksen jäsen Leena Noronen, Työfysioterapeutit ry.

HALLITUKSEN ESITYS JA LAKIALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi työterveyshuoltolaki sekä järjestettäisiin eräät työterveyshuollon asiakirjojen luovuttamista koskevat kysymykset.

Esityksessä määritellään hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteet ja työpaikkojen työkykyä ylläpitävän toiminnan periaatteet lainsäädäntöön siten, että työterveyshuolto voisi sisältönsä parhaalla mahdollisella tavalla suunnata toimenpiteensä työntekijöiden työ- ja toimintakyvyn seurantaan ja tukemiseen koko työuran ajan.

Lakiehdotuksessa määritellään työterveyshuollossa toimivat ammattihenkilöt ja heidän tuekseen tarvitsemansa asiantuntijat ja edellä mainittujen pätevyys työterveyshuollossa toimimisen edellytyksenä. Lakiin ehdotetaan otettavaksi myös säännös toiminnan laadun seurannasta ja arvioinnista.

Lakiehdotuksessa on otettu huomioon uuden perustuslain säätämistä sekä henkilötieto- ja julkisuuslainsäädännön uudistamisesta aiheutuneet työterveyshuoltolain uudistamistarpeet. Työnantajan, työntekijän ja työterveyshuollon ammattihenkilöiden asema, oikeudet ja velvollisuudet määriteltäisiin tavalla, joka turvaa tulok-

sellisen toiminnan ja samalla turvaa yksityisyyden ja eri osapuolten oikeudet.

Työsuojelun valvonnasta ja muutoksen hausta työsuojeluasioissa annetun lain 4 ja 11 §:ää muutetaan siten, että määritellään työsuojeluviranomaisten oikeudet saada työterveyshuoltoon koskevia tietoja ja työterveyshuoltoon koskevia asiakirjoja tutustuttavakseen.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Lakialoitteet

Lakialoitteessa LA 38/2000 vp ehdotetaan työterveyshuoltolakia muutettavaksi siten, että niska- ja hartiaseudun hieronnan järjestäminen koulutettujen hierojien palveluita käyttäen säädettäisiin osaksi työterveyshuoltolain määrittelemän työterveydenhuollon sisältöä.

Lakialoitteessa LA 20/2001 vp ehdotetaan työterveyshuoltolakia muutettavaksi siten, että yrittäjällä ja muulla omaa työtään tekevällä olisi mahdollisuus järjestää työterveyshuollon palvelujen yhteydessä sairaanhoidon palveluja. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan sairausvakuutuslain muuttamista siten, että yrittäjällä tai muulla omaa työtään tekevällä olisi oikeus saada korvaus sairaanhoidon järjestämisestä aiheutuneista kustannuksista.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT***Yleisperustelut***

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Valiokunta pitää työterveyshuoltolain uudistusta merkittävänä työterveyshuollon pitkäjänteisen kehitystyön vahvistamiseksi ja työterveyshuollon kattavuuden laajentamiseksi. Esityksen tavoite voimavarojen kohdentamisesta aikaisempaa enemmän työolosuhteiden selvittämiseen ja työpaikalla tapahtuvaan toimintaan korostaa toiminnan ennaltaehkäisevää ja terveyttä edistävää lähtökohtaa. Jotta käytännön toteutus tavoitteiden mukaisesti onnistuu, edellyttää se työterveyshuollon palveluiden saatavuuden varmistamista.

Työterveyspalvelujen tuottamisesta vastaavat pääosin terveyskeskukset pienemmissä kaupungeissa ja haja-asutusalueilla. Terveyskeskukset vastaavat myös suurimmalta osin palvelujen tuottamisesta pienyrityksille ja yksityisyrittäjille mukaan lukien maatalousyrittäjät. Työterveyshuoltoon tarvitaan terveyskeskuksissa lisää henkilökuntaa. Kun henkilökunnan koulutustaso on tavoitteena uudistuksen voimaan tultua nostaa, terveyskeskusten resursseja työterveyshuoltotoiminnassa tulee vahvistaa.

Työterveyshuollossa toimivan koulutetun henkilökunnan vajeus on ollut monin paikoin esteenä toimivan työterveyshuollon aikaansaamiselle. Uusi laki edellyttää entistä monialaisempaa ammatillista osaamista. Lain asianmukaisen toimeenpanon turvaamiseksi valiokunta pitää ensiarvoisena, että huolehditaan määrältään riittävän ja korkeatasoisen jatko- ja täydennyskoulutuksen järjestämisestä työterveydenhuollon ammattihenkilöille ja asiantuntijoille, jotta henkilökuntatarpeeseen voidaan vastata.

Työterveyshuollon kattavuus on vähäinen yrittäjien ja muiden omaa työtään tekevien keskuudessa. Samoin työterveyshuollon järjestämisessä on puutteita ennen kaikkea pienissä työ-

paikoissa sekä asennus-, rakennus- ja kuljetusaloilla. Työterveyshuollon ulkopuolelle jäävät käytännössä usein myös epätyypillisissä, määräaikaissa ja osa-aikaissa työsuhteissa työskentelevät. Työterveyshuollon kehittämisessä tulee edellä mainitut alat ja työolosuhteet ottaa entistä paremmin huomioon. Valiokunta kiirehtii mainittujen erityisalojen työterveyshuollon ongelmien ratkaisemista.

Lain perustelujen mukaan yrittäjien työterveyshuollon parantamista selvitetään vuonna 2002 sosiaali- ja terveysministeriön toimesta. Valiokunta pitää tärkeänä työterveyshuollon kattavuuden lisäämistä ja pitää tästä syystä tarpeellisenä yrittäjien työterveyshuollon parantamista. Heidän mahdollisuuksiaan järjestää työterveyshuollon yhteydessä myös sairaanhoitopalveluja tulee selvittää.

Työterveyshuollon korvauskäytännöt ovat myös selvittelyn kohteena. Korvauskäytännön tulisi valiokunnan näkemyksen mukaan painottua myös suoritettuihin työterveyshuollon tutkimuksiin eikä vain työterveydenhuollon kuluihin ja henkilöstön määrään.

Valiokunta pitää hyvänä lakiehdotukseen sisältyvää pyrkimystä ammattihenkilöiden koulutuksen kehittämiseen ja sitä kautta toiminnan ammatillisen tason turvaamiseen. Mahdollisimman laaja-alaisen ammattiosaamisen hyödyntäminen on tärkeä toimintamalli työntekijöiden terveyden edistämisessä. Lakiehdotuksessa työterveydenhuollon ammattihenkilöt ja asiantuntijat on ryhmitelty siten, että fysioterapeutit ja psykologit on määritelty työterveyshuollon asiantuntijoiksi. Valiokunta korostaa, että fysioterapeutin rooli erityisesti ennaltaehkäisevässä työterveyshuollossa on keskeinen muun muassa ikääntyvän väestön työkyvyn ylläpitämisessä samoin kuin kuntoutuksen edistämisessä. Työelämän riskitekijät liittyvät yhä enemmän työn psyykkiseen kuormitukseen, josta syystä myös tarve psykologien asiantuntijapalveluihin on kasvanut. Valiokunta toteaa, että lakiehdotuksessa omaksuttu jako työterveyshuollon ammattihenkilöihin ja asiantuntijoihin ei saa merkitä

fysioterapeuttien ja psykologien roolin heikentymistä työterveyshuollossa. Valiokunta painavastoin korostaa, että näiden ammattiryhmien osaamista tulee entistä enemmän hyödyntää työterveyshuollossa. Valiokunta ehdottaa asiasta lausumaa (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Valiokunta pitää myönteisenä esitykseen sisältyvää pyrkimystä aikaisempaa tiiviimpään yhteistoimintaan työpaikoilla. Myös toimintasuunnitelmien edellyttäminen lisää toiminnan läpinäkyvyyttä työpaikalla samoin kuin työsuojeluviranomaisten mahdollisuuksia työterveyshuollon toteutumisen valvonnassa. Valiokunta pitää valvontaa tärkeänä ja katsoo, samoin kuin työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunta lausunnossaan, että työsuojeluviranomaisilla tulee olla riittävät resurssit valvoa, vastaako työpaikan työterveyshuoltotoiminta sisällöltään ja toteuttamistavaltaan lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia. Valiokunta kiinnittää huomiota uudistuksen vaatimaan työterveyshuollon ja työsuojeluviranomaisten yhteistyötarpeeseen.

Valiokunta pitää keskeisenä asiana uudistuksessa yksityisyyden suojaan ja tietosuojaan liittyviä kysymyksiä. Työntekijän yksityisyyden ja molempien osapuolten oikeusturvan varmistaminen on perusedellytys työterveyshuollon tavoitteiden saavuttamiseksi. Työterveyshuollon toimivuuden ja tulosten kannalta näillä asioilla on huomattava merkitys, koska työterveydenhuollossa luottamuksen säilyminen on toiminnan olennainen edellytys. Työterveyshuoltoon liittyy nykyään erilaisia toimintamuotoja, jolloin toiminnassa terveydentila- ja sairaustietojen lisäksi kertyy työntekijöistä esimerkiksi työkykykartoitusten, psykologisten testien ja ilma-
piirikartoitusten yhteydessä hyvinkin arkaluontoista tietoa. Tietojen asianmukainen käsittely tulisi työpaikoilla varmistaa selkeillä menettelyohjeilla, jotka turvaisivat kaikkien asiaan osallisten osapuolten oikeusturvan ja samalla luottamuksen työterveyshuollon toimintaan.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Työterveyshuoltolaki

1 §. Lain tarkoitus

Lakiehdotuksen 1 § on muotoiltu siten, että samaan virkkeeseen sisältyy sekä se, mistä laissa säädetään, että lain tarkoitus. Valiokunta ehdottaa pykälän jaettavaksi kahdeksi eri momentiksi, jolloin nämä kaksi asiaa erotetaan omiksi säännöksikseen.

3 §. Määritelmät

Lakiehdotuksen säännökset kohdistuvat myös niihin, jotka työnantajan toimeksiannosta käytännössä toteuttavat työterveyshuoltoa. Lakiehdotuksessa käytetyissä termeissä on näiltä osin horjuvuutta; joissakin säännöksissä puhutaan työterveyshuollosta ja joissakin käytetään käsitettä työterveyshuollon palvelujen tuottaja. Sääntelyn selkeyttämiseksi valiokunta ehdottaa, että pykälän 1 momentissa määriteltäisiin myös käsite "työterveyshuollon palvelujen tuottaja", jolla tarkoitetaan sitä organisaatiota tai henkilöä, joka huolehtii työnantajan järjestettäväksi kuuluvasta tai työnantajan vapaaehtoisesti järjestämästä työterveyshuollosta. Määritelmä ehdotetaan lisättäväksi 1 momenttiin 3 kohdaksi, jolloin 3—6 kohdat muuttuvat 4—7 kohdiksi.

Valiokunta ehdottaa muotoiltavaksi 1 momentin 7 kohdassa olevaa hyvän työterveyshuoltokäytännön määritelmää uudelleen siten, että sillä tarkoitettaisiin työterveyshuollon järjestämisessä, toteuttamisessa ja kehittämisessä noudatettavia yleisiä periaatteita siten kuin tässä laissa säädetään ja ottaen huomioon työterveyttä koskeva tietämys ja kokemus ja työterveyshuollon yleiset periaatteet.

Perustuslakivaliokunnan lausunnon johdosta valiokunta ehdottaa pykälän 2 momentissa olevaa asetuksenantovaltuutta täsmennettäväksi.

4 §. Työterveyshuollon järjestäminen

Valiokunta ehdottaa pykälän jakamista kahdeksi eri momentiksi siten, että 1 momentti koskee työnantajan järjestämisvelvollisuutta ja 2 mo-

menti järjestämisvelvollisuuden sisältöä. Pykälän jakaminen on perusteltua myös jäljempänä rangaistussäännökseen esitettävän täsmennyksen johdosta.

7 §. Palvelujen tuottaminen

Valiokunta ehdottaa pykälän kielellistä selkeyttämistä.

8 §. Yhteistoiminta

Pykälän 2 momentin viittaussäännökset ehdotetaan muutettavaksi pykälänumeroinnin muutuksessa jäljempänä esitettävien muutosten vuoksi.

10 §. Työntekijän suojeleminen

Lakiehdotuksen 11 §:n 4 momentissa säädetään työnantajaa koskevasta kiellosta käyttää työntekijää tietyissä tilanteissa tiettyihin työtehtäviin. Samassa momentissa säädetään työntekijän velvollisuudesta osallistua terveystarkastuksiin. Valiokunta ehdottaa, että nämä eri asioita sääntelevät asiat erotetaan omiksi pykälikseen ja työnantajaan kohdistuva velvoite siirretään sisällöltään muuttamattomana työnantajan velvollisuuksia koskevaan 2 lukuun. Samalla valiokunta ehdottaa luvun otsikkoa muutettavaksi siten, että velvoite-sanan sijasta otsikossa käytetään velvollisuus-sanaa. Lisätyn pykälän johdosta pykälien 10 ja 11 numerointi muuttuu 11 ja 12 pykäläksi.

11 §. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma

Ehdotetusta pykälästä ei ilmene, kenen velvollisuutta se koskee. Tästä syystä valiokunta ehdottaa pykälää selkeytettäväksi siten, että siitä käy ilmi velvollisuuden kohdistuvan työnantajaan.

12 §. Työterveyshuollon sisältö

Valiokunta ehdottaa pykälän 1 momentin 6 kohdassa olevaan työterveyshuollon yhteistyötahojen sisältävään luetteloon lisättäväksi sosiaalihuollon.

13 §. Työntekijän velvollisuus osallistua terveystarkastuksiin

Lakiehdotuksen 11 §:n 4 momentin sääntely kohdistuu, kuten edellä 10 §:n perusteluissa on todettu, kahteen eri asiaan. Momentin alussa oleva työntekijän itsemääräämisoikeutta rajoittava velvollisuus osallistua terveystarkastukseen on asianmukaista erottaa omaksi pykäläläkeksi. Momentin toinen virke eli työnantajaan kohdistuva velvollisuus työntekijän suojelusta on edellä ehdotettu siirrettäväksi omaksi pykäläläkeksi 2 lukuun.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan katsonut, että työntekijän velvollisuus osallistua terveystarkastukseen on ehdotetussa säännöksessä täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimuksen kannalta sanonnallisesti väljä. Lisäksi valiokunta on katsonut, että työntekijän velvollisuus on asianmukaista ilmaista välttämättömyysmääreen avulla. Sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa säännöstä muutettavaksi siten, että velvollisuus osallistua terveystarkastukseen koskee erityisesti tilannetta, jossa työntekijän terveydentilan selvittäminen on välttämätöntä työstä tai työympäristöstä aiheutuvan erityisen sairastumisen vaaran vuoksi tai työntekijän työtai toimintakyvyn selvittäminen on välttämätöntä työstä aiheutuvien, terveydentilaan kohdistuvien vaatimusten vuoksi.

Perustuslakivaliokunta on pitänyt työntekijän oikeusaseman kannalta tärkeänä rajoittaa terveystarkastuksessa käytettäviä toimenpiteitä jollakin tavalla. Esityksen perustelujen mukaan pakolliset terveystarkastukset on säädetty ensisijaisesti suojaamaan työntekijän terveyttä ja niitä ei saa käyttää potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) vastaisesti. Potilaslain mukaan hoidosta on päätettävä yhteisymmärryksessä potilaan kanssa. Hoitoon kuuluu mainitun lain mukaan myös potilaan terveydentilan määrittämiseksi tehtävät toimenpiteet. Ehdotetussa laissa on tarpeen nimenomaisesti järjestää pakollista terveystarkastusta koskevan sääntelyn suhde potilaan asemasta ja oikeuksista annettuun lakiin. Sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa, että pakollista terveystarkastusta koskevaan säännökseen otetaan viittaus mainitun lain

6 §:ään, johon sisältyy perussäännös potilaan itsemääräämisoikeudesta.

Lisätyn pykälän johdosta 12 § muuttuu 14 §:ksi ja siinä oleva viittaussäännös on lisättyjen pykälien johdosta muutettava.

15—17 §. Tietojen antaminen

Lakiehdotuksen 13 §:n 1 momentin mukaan työntekijän ja työnantajan velvollisuus antaa tietoja työterveydenhuollon palvelujen tuottajalle olisi yhtä laaja, mitä ei voida pitää kohtuullisena. Yksittäisellä työntekijällä ei juurikaan ole mahdollisuutta antaa tietoja esimerkiksi henkilöstöstä. Tästä syystä valiokunta ehdottaa säännöksen jakamista kahdeksi eri pykäläksi, jolloin 15 § koskisi työnantajan velvollisuutta antaa tietoja työterveyshuollon palvelujen tuottajalle. Työnantajan velvollisuutta koskeva säännös olisi sisällöllisesti 13 §:n 1 momenttia vastaava. Lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 16 §, joka sisältäisi säännöksen työntekijän velvollisuudesta antaa tietoja työterveyshuollon palvelujen tuottajalle. Työntekijän velvollisuus ehdotetaan koskemaan lähinnä työpaikan terveysriskejä koskevaa tietoa. Lakiehdotuksen 13 §:n 2 ja 3 momentti koskevat työterveyshuollon palvelujen tuottajan velvollisuutta antaa tietoja ja neuvontaa. Ne ehdotetaan sellaisenaan siirrettäväksi omaksi pykäläkseen.

Lisättyjen pykälien johdosta 14—22 § muuttuvat 18—26 §:ksi.

18 §. Salassapidettävien tietojen luovuttaminen

Lakiehdotuksen 14 §:ään sisältyy salassapitoa ja tiedon luovuttamista koskeva säännös. Säännöksestä ei käy selkeästi ilmi, kenellä on säännöksessä tarkoitettu tiedonanto-oikeus. Valiokunta ehdottaa säännöstä tältä osin selkeytettäväksi. Säännöksen suhde salassapitosäännöksiin on myös tarpeellista selkeyttää. Koska säännös ei perusta salassapitovelvollisuutta, pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi sen sisältöä vastaavaksi.

19 §. Työnantajalle toimitettava lääkärintoimitus

Lakiehdotuksen 15 § sisältää säännöksen työntekijää koskevan lääkärintoimituksen ja -todistuksen antamisesta työterveyshuollon palvelujen tuottajalle. Työntekijällä olisi oikeus kieltää asiakirjojen luovutus. Säännökseen ei sisälly velvollisuutta informoida työntekijää asiakirjan luovuttamisesta.

Lääkärintodistukset ja -lausunnot kuuluvat henkilöstöhallinnon rekisteriin henkilörekisterin loogisen käsitteen vuoksi henkilötietolain 3 §:n mukaisesti. Siten luovuttamisesta informointiin tulee soveltaa henkilötietolain 24 §:n 1 momenttia. Esityksen perusteluista saa käsityksen, että informointi jäisi vain sen varaan, että työterveyshuoltolaki pidetään nähtävillä työpaikassa. Valiokunta toteaa, että henkilötietolain mukainen informointivelvoite tulee täyttää, mutta huomauttaa, että se on mahdollista tehdä yleisenä tiedonantona eikä se edellytä sitä, että asiasta tiedotetaan joka kerta erikseen asiakirjoja työterveyshuollon palvelujen tuottajalle annettaessa.

Ehdotetussa säännöksessä jää epäselväksi sen suhde yksityisyydensuojasta työelämässä annetussa laissa (477/2001) säädettyyn salassapitovelvollisuuteen. Mainitun lain 8 §:n mukaan työnantajan on pidettävä terveydentilaa koskevat tiedot salassa. Valiokunta ehdottaa pykälää täsmennettäväksi siten, että työnantajalle toimitetun lääkärintoimituksen luovuttaminen työterveyshuollon palvelujen tuottajalle on mahdollista yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 8 §:n 2 momentin estämättä.

21 §. Työterveyshuollon asiakirjojen laatiminen ja säilyttäminen

Lakiehdotuksen 17 §:n mukaan sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa ohjeita työterveyshuollon potilas- ja muiden asiakirjojen laatimisesta. Potilaan asemasta ja oikeuksista annettuun lakiin sisältyvät säännökset potilasasiakirjojen laatimisesta ja säilyttämisestä. Lain 12 §:n 2 momenttiin sisältyy myös valtuutussäännös, jonka mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää tietyistä lainkohdassa tar-

koitetuista seikoista. Potilaslain 12 §:n säännökset tulevat sovellettaviksi myös työterveyshuollossa. Valiokunta ehdottaa 21 §:ään potilasasiakirjojen osalta viittausta potilaslakiin.

Työterveyshuollossa laaditaan myös muita asiakirjoja, jotka liittyvät esimerkiksi työpaikan olosuhteiden selvittämiseen tai ammattitautien toteamiseen ja joiden yhtenäisestä laatisemisesta on tarpeen antaa ohjeita. Tästä syystä valiokunta ehdottaa pykälän 2 momentissa uskottavaksi ministeriölle valtuutuksen antaa ohjeita työterveyshuollon asiakirjoista.

23 §. Rangaistukset

Lakiehdotuksen 19 §:n 2 momentin mukaan työnantaja tai tämän edustaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta jättää noudattamatta, mitä 4 §:ssä säädetään työterveyspalvelujen järjestämisestä, on tuomittava työterveyspalvelujen laiminlyönnistä sakkoon. Perustuslakivaliokunnan mukaan säännöksessä jää epäselväksi, koskeeko rangaistusuhka vain 4 §:ssä yksilöityä velvollisuutta eli työterveyshuollon järjestämistä yleensä vai 4 §:n lopussa olevan viittauksen kautta myös työterveyshuollon sisältöä koskevia vaatimuksia. Valiokunnan mukaan rikostunnusmerkistön täsmällisyysvaatimuksen osalta päädytään valtiosääntöoikeudellisesti ongelmattomaan sääntelyyn, jos rangaistuksen täsmennetään kohdistuvan yhtäältä yleisen työterveyshuollon järjestämisvelvollisuuden ja toisaalta 20 §:n 3 momenttiin perustuvien velvoittavien päätösten noudattamatta jättämiseen. Sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa rangaistussäännöksen täsmenämistä siten, että rangaistavaa olisi 4 §:n 1 momentissa säädetyn järjestämisvelvollisuuden laiminlyönti ja toisaalta työsuojeluviranomaisen järjestämisvelvollisuuden sisällöstä antaman päätöksen noudattamatta jättäminen. Valiokunta toteaa, että työsuojeluviranomaisen päätökseen liittyy yleensä sakon uhka ja päätöksen noudattamatta jättämisestä seuraa ensi sijaisesti hallinnolliset seuraamukset. Rikosoikeudelliseen vastuuseen työnantaja tulisi

asettaa laiminlyönnistä vasta, kun hallinnolliset toimet eivät ole riittäviä.

24 §. Valvonta

Lakiehdotuksen valvontaa koskevan 20 §:n mukaan työsuojeluviranomaisen on valvottava, onko työnantaja järjestänyt lain mukaisen työterveyshuollon eli vastaako työterveyshuolto sisällöltään ja toteuttamistavaltaan lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia. Työsuojeluviranomaisella on ehdotetun työsuojeluvalvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetun lain 4 §:n mukaan oikeus tutustua työpaikan työterveyshuollon voimassaoloa ja sisältöä määrittäviin asiakirjoihin. Pykälän 3 momentin mukaan työsuojeluviranomaisen on pyydettävä lausuntoa pykälän 1 momentissa tarkoitetulta viranomaiselta ennen järjestämisvelvollisuuden sisältöä koskevan velvoittavan päätöksen antamista. Kun 1 momentissa mainitaan sekä sosiaali- ja terveysministeriö että lääninhallitus valvovina viranomaisina, jää säännöksessä epäselväksi, keneltä lausunto tulee pyytää. Tästä syystä valiokunta ehdottaa säännöstä selkeytettäväksi siten, että lausunto on pyydettävä sosiaali- ja terveysministeriön määräämältä laitokselta tai viranomaiselta. Ehdotettu muutos vastaa nykyisin voimassaolevaa sääntelyä ja mahdollistaa lausuntopyynnön ohjaamisen taholle, jolla kussakin asiassa on nimenomainen asiantuntijuus.

25 §. Työterveyshuoltoa koskevien säädösten ja sopimusten tai kuvausten nähtävilläpito

Pykälässä oleva viittaussäännös muuttuu lisätyn 10 §:n johdosta.

3. Laki kansanterveyslain muuttamisesta

Valiokunta ehdottaa hyväksyttäväksi uuden, hallituksen esitykseen sisällyttömän lakiehdotuksen, jolla kansanterveyslakia muutettaisiin siten, että sen 14, 14 a ja 15 §:ssä olevat, nyt kumottavaksi ehdotetun työterveyshuoltolain pykäliin kohdistuvat viittaussäännökset tarkistetaan vastaamaan uuden lain säännöksiä.

4. Laki sairausvakuutuslain 29 a §:n muuttamisesta

Valiokunta ehdottaa lisäksi hyväksyttäväksi uuden, hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen, jolla sairausvakuutuslain 29 a § muutettaisiin siinä olevan viittaussäännöksen osalta vastaamaan uuden lain vastaavaa pykälää.

Aloitteet

Valiokunta ehdottaa lakialoitteisiin sisältyvät lakiehdotukset hylättäviksi, koska hallituksen esitys ja valiokunnan ehdotus poikkeavat siitä, mitä valiokunnan käsiteltävänä olevissa lakialoitteissa ehdotetaan.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että 2. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset),

että hyväksytään uudet 3. ja 4. lakiehdotukset (Valiokunnan uudet lakiehdotukset),

että lakialoitteet LA 38/2000 vp ja LA 20/2001 vp hylätään ja että

hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan muutosehdotukset**1.****Työterveyshuoltolaki**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään työnantajan velvollisuudesta järjestää työterveyshuolto sekä työterveyshuollon sisällöstä ja toteuttamisesta (*poist.*).

Tämän lain tarkoituksena on työnantajan, työntekijän ja työterveyshuollon yhteistoiminnan edistäminen.

1) työhön liittyvien sairauksien ja tapaturmien ehkäisyä;

2) työn ja työympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta;

3) työntekijöiden terveyttä sekä työ- ja toimintakykyä työuran eri vaiheissa, sekä

4) työyhteisön toimintaa. (Uusi 2 mom.)

2 §

(Kuten HE)

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

(1 ja 2 kohta kuten HE)

3) *työterveyshuollon palvelujen tuottajalla* sitä organisaatiota tai henkilöä, joka tämän lain 7 §:n mukaisesti huolehtii työnantajan järjestettäväksi kuuluvasta tai työnantajan vapaaehtoisesti järjestämästä työterveyshuollosta; (Uusi)

(4—6 kohta kuten HE:n 3—5 kohta)

7) *hyvällä työterveyshuoltokäytännöllä* työterveyshuollon järjestämisessä, toteuttamisessa ja kehittämisessä noudatettavia yleisiä periaatteita siten kuin tässä laissa säädetään sekä ottaen huomioon työterveyttä koskeva tietämys ja kokemus ja työterveyshuollon yleiset periaatteet.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua koulutuksesta, 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua riittävästä tiedoista ja 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua hyvän työterveyshuoltokäytännön toteuttamisen periaatteista.

2 luku

Työnantajan velvollisuudet

4 §

Työterveyshuollon järjestäminen

Työnantajan on kustannuksellaan järjestettävä työterveyshuolto työstä ja työolosuhteista johtuvien terveysvaarojen ja -haittojen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä työntekijöiden turvallisuuden, työkyvyn ja terveyden suojelemiseksi ja edistämiseksi. (Poist.)

Työterveyshuolto tulee järjestää ja toteuttaa siinä laajuudessa kuin työstä, työjärjestelyistä, henkilöstöstä, työpaikan olosuhteista ja niiden muutoksista johtuva tarve edellyttää siten kuin tässä laissa säädetään. (Uusi 2 mom.)

5 ja 6 §
(Kuten HE)

7 §

Palvelujen tuottaminen

Työnantaja voi järjestää tässä laissa tarkoitettua työterveyshuollon palveluita (*poist.*):

1) (*poist.*) hankkimalla tarvitsemansa palvelut kansanterveyslaissa (66/1972) tarkoitettulta terveyskeskukselta;

2) (*poist.*) järjestämällä tarvitsemansa työterveyshuoltopalvelut itse tai yhdessä toisten työnantajien kanssa; tai

3) (*poist.*) hankkimalla tarvitsemansa palvelut muulta työterveyshuoltopalvelujen tuottamiseen oikeutetulta toimintayksiköltä tai henkilöltä.

8 §

Yhteistoiminta

(1 mom. kuten HE)

Ennen kuin työnantaja ratkaisee 12 ja 14 §:ssä tarkoitettua toiminnan aloittamisen, muuttamisen tai työterveyshuollon järjestämiseen olennaisesti vaikuttavan muun asian, on asia käsiteltävä työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetussa laissa (131/1973) tarkoitettua työsuojelutoimikunnassa tai muussa sen korvaavassa yhteistoimintamenettelyssä tai, jollei työsuojelutoimikuntaa tai sen korvaavaa yhteistoimintamenettelyä ole, yhdessä työsuojeluvaltuutetun kanssa. Jollei työpaikalle ole valittu työsuojeluvaltuutettua, asiat käsitellään mahdollisuuksien mukaan yhdessä henkilöstön kanssa.

(3 mom. kuten HE)

9 §

(Kuten HE)

10 § (Uusi)

Työntekijän suojeleminen

Jos työntekijälle suoritettu terveystarkastus osoittaa, että työntekijällä henkilökohtaisten terveydellisten ominaisuuksien takia on ilmei-

nen alttius saada työstä vaaraa terveydelleen, työntekijää ei saa käyttää tällaiseen työhön.

3 luku

Työterveyshuollon yleisperiaatteet, toteuttaminen ja sisältö

11 (10) §

Työterveyshuollon toimintasuunnitelma

Työnantajalla on oltava työterveyshuollosta (poist.) kirjallinen toimintasuunnitelma, jonka tulee sisältää työterveyshuollon yleiset tavoitteet sekä työpaikan olosuhteisiin perustuvat tarpeet ja niistä johtuvat toimenpiteet ottaen huomioon mitä 1, 4 ja 12 §:ssä säädetään. Työpaikkakäynteihin ja muihin työterveyshuollon suorittamiin selvityksiin perustuen toimintasuunnitelmaa tulee tarkistaa vuosittain.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

12 (11) §

Työterveyshuollon sisältö

Työnantajan järjestettäväksi 4 §:ssä säädettyyn työterveyshuoltoon kuuluu hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti:

(1—5 kohta kuten HE)

6) yhteistyö muun terveydenhuollon, työhallinnon, opetushallinnon, sosiaalivakuutuksen ja sosiaalihuollon sekä työsuojeluviranomaisen edustajien kanssa; tarvittaessa yhteisen työpaikan työnantajien työterveyshuollon palvelujen tuottajien ja muiden tarvittavien tahojen kanssa;

(7—9 kohta kuten HE)

(2—3 mom. kuten HE)

(4 mom. *poist.*)

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien toteuttamisessa käytettävistä *tavanomaisina pidettävistä* menetelmistä ja keinoista.

13 § (Uusi)

Työntekijän velvollisuus osallistua terveystarkastukseen

Työntekijä ei saa ilman perusteltua syytä kieltäytyä osallistumasta tässä laissa tarkoitettuun terveystarkastukseen, joka työhön sijoitettaessa tai työn kestäessä on välttämätön

1) hänen terveydentilansa selvittämiseksi erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavassa työssä tai työympäristössä; tai

2) hänen työ- tai toimintakykynsä selvittämiseksi työstä aiheutuvien, terveydentilaan kohdistuvien vaatimusten vuoksi.

Terveystarkastus suoritetaan yhteisymmärryksessä työntekijän kanssa siten kuin potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 6 §:ssä säädetään.

14 (12) §

Muut terveydenhuollon palvelut

Työnantaja voi 12 §:ssä tarkoitettujen palvelujen lisäksi järjestää työntekijöille sairaanhoito- ja muita terveydenhuoltopalveluja.

4 luku

Tietojen käsittely työterveyshuollossa

15 (13) §

Työnantajan velvollisuus antaa tietoja

Työnantajan (*poist.*) tulee antaa työterveyshuollon ammattihenkilöille ja asiantuntijoille työstä, työjärjestelyistä, ammattitaudeista, työtapaturmista, henkilöstöstä, työpaikan olosuhteista ja niiden muutoksista sekä muista niihin verrattavista tekijöistä tietoja, jotka ovat tarpeen työntekijöille työstä aiheutuvan terveydellisen vaaran tai haitan arvioimiseksi ja ehkäisemiseksi.

(2 ja 3 mom. *poist.*)

16 § (Uusi)

Työntekijän velvollisuus antaa tietoja

*Työntekijän on pyynnöstä annettava työterveyshuollon palvelujen tuottajalle tiedot havaitsemistaan terveyden vaaraa aiheuttavista teki-
jöistä työpaikallaan.*

17 § (Uusi)

Työterveyshuollon palvelujen tuottajan neuvonta- ja tietojenantovelvollisuus

Työterveyshuollon palvelujen tuottajan on annettava työntekijöille ja työnantajalle tarpeellisia tietoja työssä ja työpaikan olosuhteissa esiintyvistä terveyden vaaroista ja haitoista sekä niiden torjuntakeinoista. Työntekijälle on annettava tietoja työterveyshuollon työntekijälle suorittamista terveystarkastuksista, niiden tarkoituksesta, tuloksista ja tulkinnoista sekä muusta työterveyshuollon sisällöstä.

Työnantajalla, työpaikan työsuojelutoimikunnalla ja työsuojeluvälituutetulla on oikeus saada työterveyshuoltotehtävissä toimivilta henkilöiltä sellaisia näiden asemansa perusteella saamia tietoja, joilla on merkitystä työntekijöiden terveyden sekä työpaikan olosuhteiden terveellisyyden kehittämisen kannalta.

18 (14) §

Salassapidettävien tietojen luovuttaminen

Salassa pidettäväksi säädettyjä tietoja ei saa ilmaista, jollei se, jonka hyväksi salassapitovelvollisuus on säädetty, anna siihen suostumustaan siten kuin erikseen säädetään. Työterveydenhuollon palvelujen tuottajan palveluksessa oleva työterveyslääkäri saa sen estämättä, mitä potilasasiakirjojen salassapidosta potilaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (785/1992) säädetään, antaa:

1) *työnantajalle erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä (poist.) kirjallisen lausunnon terveystarkastusten johtopäätöksistä sekä niiden perusteella aiheellisista työsuojelu-*

toimista, siltä osin kuin ne liittyvät työsuojeluun ja työterveyshuoltoon;

2) *(poist.) työsuojeluviranomaiselle ja työsuojeluvalvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioista annetun lain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettulle asiantuntijalle työsuojelun valvontaa varten edellä 1 kohdassa tarkoitettun lausunnon; sekä*

3) *työterveyshuollon palvelujen tuottajalle terveydellisen vaaran seurantaa varten tämän pyynnöstä tiedot sellaisen potilaana olleen työntekijän terveystarkastuksista, joka on työskennellyt erityisen sairastumisen vaaraa aiheuttavassa työssä ja joka on siirtynyt vastaavalla tavalla vaaralliseen työhön sen työnantajan palvelukseen, jonka työterveydenhuollosta tietoa pyytävä työterveyshuollon palvelujen tuottaja vastaa.*

19 (15) §

Työnantajalle toimitettu lääkärinlausunto

Työnantaja saa yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (477/2001) 8 §:n 2 momentin estämättä luovuttaa työterveyshuollon palvelujen tuottajalle tässä laissa säädettyjen työterveyshuollon tehtävien toteuttamista varten työntekijän työnantajalle luovuttaman työkykyään koskevan lääkärintodistuksen tai -lausunnon, jollei työntekijä ole kieltänyt luovuttamista.

20 (16) §

(Kuten HE)

21 (17) §

Työterveyshuollon asiakirjojen laatiminen ja säilyttäminen

Työterveyshuollon potilasasiakirjojen laadinnasta ja säilyttämisajoista on voimassa, mitä potilaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa säädetään. (Uusi)

Sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa ohjeita työterveyshuollon (poist.) asiakirjojen laatimisesta.

5 luku

Erinäiset säännökset22 (18) §
(Kuten HE)

23 (19) §

Rangaistukset

(1 mom. kuten HE)

Työnantaja tai tämän edustaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta jättää noudattamatta mitä 4 §:n 1 momentissa säädetään työterveyspalvelujen järjestämisestä tai ei noudata työsuojeluviranomaisen järjestämisvelvollisuuden sisällöstä antamaa päätöstä, on tuomittava työterveyspalvelujen laiminlyömisestä sakkoon.

(3 ja 4 mom. kuten HE)

24 (20) §

Valvonta

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Jos työnantaja on laiminlyönyt tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten mukaan työnantajan velvollisuudeksi säädettyjen työterveys-

huoltopalvelujen järjestämisen ja syntyy erimielisyyttä järjestämisvelvollisuuden sisällöstä, on työsuojeluviranomaisen ennen työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetussa laissa tarkoitetun työnantajaa velvoittavan päätöksen tekemistä pyydetävä lausunto sosiaali- ja terveysministeriöltä tai sen määräämältä laitokselta tai viranomaiselta.

Edellä 14 §:ssä tarkoitetun toiminnan valvonnasta säädetään erikseen.

25 (21) §

Työterveyshuoltoa koskevien säädösten ja sopimusten tai kuvausten nähtävänäpito

Työnantajan on pidettävä tämä laki ja sen nojalla annetut säädökset, työnantajan ja työterveyshuoltopalvelujen tuottajan välinen työterveyshuollon järjestämistä koskeva sopimus tai työnantajan laatima kuvaus itse järjestämästään työterveyshuollosta sekä 12 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu työpaikkaselvitys työntekijöiden nähtävinä työpaikalla.

26 (22) §
(Kuten HE)

Valiokunnan uudet lakiehdotukset

3.

Laki**kansanterveyslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä tammikuuta 1972 annetun kansanterveyslain (66/1972) 14 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta, 14 a §:n 1 momentin 2 kohta ja 15 §:n 4 momentti, sellaisina kuin niistä on 14 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 746/1992 ja 8 kohta laissa 248/1997, 14 a §:n 1 momentin 2 kohta laissa 71/1991 sekä 15 §:n 4 momentti laissa 407/1988 seuraavasti:

14 §

Kansanterveystyöhön kuuluvina tehtävinä kunnan tulee:

7) tuottaa kunnan alueella sijaitsevilla työ- ja toimipaikoissa työskenteleville työntekijöille työnantajan järjestettäväksi työterveyshuoltolain 12 §:ssä tai muissa säädöksissä säädettyjä ja niiden nojalla määrättyjä työterveyshuoltopalveluja;

8) järjestää kunnan alueella toimiville yrittäjille ja muille omaa työtään tekeville soveltuvien osin työterveyshuoltolain 12 §:ssä ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä tarkoitettua työterveyshuoltoa;

14 a §

Sen lisäksi mitä 14 §:ssä säädetään, kunnan, jonka tehtäväksi se asetuksella säädetään, tulee kansanterveystyöhön kuuluvina tehtävinä:

2) tuottaa merimiehille varustamon sijaintipaikkakunnasta riippumatta työnantajan järjestettäväksi työterveyshuoltolain 12 §:ssä tai muissa säädöksissä säädettyjä ja niiden nojalla määrättyjä työterveyshuoltopalveluja.

15 §

Kunta voi sopia alueellaan toimivan työnantajan kanssa siitä, että kunnan työterveyskeskus järjestää työnantajan palveluksessa oleville työntekijöille (*poist.*) työterveyshuoltolain 14 §:ssä tarkoitettuja sairaanhoito- ja muita terveydenhuoltopalveluja.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

4.

Laki

sairausvakuutuslain 29 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 29 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 782/1994, seuraavasti:

29 a §

Edellä 29 §:n 1—3 momentissa tarkoitetuista kustannuksista korvataan 50 prosenttia valtioneuvoston korvausluokittain vahvistamien perusteiden mukaan siten kuin kansaneläkelaitos tarkemmin määrää. Maksettava korvaus määräytyy työntekijäkohtaisen laskennallisen enimmäismäärän mukaan. Työterveyshuoltolain 22 §:ssä tarkoitettulle neuvottelukunnalle on varat-

tava mahdollisuus lausunnon antamiseen asiasta ennen kuin valtioneuvosto vahvistaa perusteet. Enemmäismääriä tarkistetaan vuosittain yleistä kustannuskehitystä vastaavasti.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2001 .

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa, miten uuden työterveyshuoltolain tavoite lisätä eri ammattialojen asian-

tuntijoiden käyttöä työterveyshuollossa toteutuu, kun laissa on omaksuttu jako työterveydenhuollon ammattihenkilöihin ja asiantuntijoihin.

Helsingissä 16 päivänä marraskuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Marjatta Vehkaoja /sd	Pehr Löfv /r
vpj.	Timo Ihamäki /kok	Juha Rehula /kesk (osittain)
jäs.	Eero Akaan-Penttilä /kok	Päivi Räsänen /kd
	Merikukka Forsius /vihr	Sari Sarkomaa /kok
	Tuula Haatainen /sd	Arto Seppälä /sd
	Inkeri Kerola /kesk (osittain)	Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
	Niilo Keränen /kesk	Raija Vahasalo /kok
	Valto Koski /sd	Jaana Ylä-Mononen /kesk.
	Marjaana Koskinen /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.